

Ärende: VN/32076/2023

Begäran om utlåtande om förordningar enligt integrationslagen

Lausunnonantajan lausunto

Förordning 1: SRf om innehållet i och genomförandet av bedömningen av servicebehovet i fråga om kompetens och integration samt bedömningen av sektorsövergripande kompetens och servicebehov i fråga om integration (bedömningsförordningen)

Integrationsenheten i Jakobstadsregionen påpekar att man vid bedömningen av behovet av tjänster för kompetens och integration samt vid den sektorövergripande bedömningen bör undvika den överlappning och dubbelarbete som sker idag. För närvarande gör flera myndigheter, såsom kommunens integrationstjänster och Arbetskraftsmyndigheten, planer med samma innehåll då nuvarande lag ålägger bägge myndigheter dessa moment. Bedömningarna och planerna bör komplettera varandra. Det är också viktigt att säkerställa att de aktörer som arbetar med integrationskunden är medvetna om varandra och har ändamålsenliga kommunikationskanaler, särskilt när kundens situation förändras. För att säkerställa en smidig serviceväg och kortare integrationstid bör tjänsterna och det sektorövergripande myndigheters och aktörers kommunikationskanaler, främja utbyte av information.

I förslagets 2 § 2 mom. nämns det sektorövergripande samarbetet (kommun, välfärdsområde, Arbetskraftsmyndighet) särskilt vid bedömningen av behovet av tjänster för flyktingar i utsatt ställning. Det är utmanande att motivera integrationskunder som inte är arbetssökande eller som inte har rätt till arbetsmarknadsstöd, eftersom de tjänster de får inte ger någon direkt ekonomisk fördel. För närvarande står personer utanför Arbetskraften ofta också utanför tjänsterna, vilket ytterligare minskar motivationen att söka sig till tjänster.

Förordning 2: SRf om innehållet i och genomförandet av flerspråkig samhällsorientering (samhällsorienteringsförordningen)

I förordningsutkastet anges att den flerspråkiga samhällsorienteringen ska genomföras som närundervisning om distansundervisning inte anses lämplig med hänsyn till den integrerande kundens individuella bakgrund och servicebehov. Detta innebär en ekonomisk utmaning när gruppstorleken är liten och närundervisning skulle gynna kunden. I dessa fall är ersättningen på 500 €/person otillräcklig för att organisera samhällsorientering på modersmålet. Samarbete bör ske inom arbetsmarknadsområdet och över regionerna, men risken är att integrationskunder får vänta

oskäligt länge på att delta i samhällsorienteringen om gruppstorleken inte fylls omedelbart. I våra landsbygdskommuner kommer en del av integrationskunderna att delta i samhällsorienteringen på distans på grund av långa avstånd och brist på kollektivtrafik, vilket inte alltid är den bästa lösningen för alla kundgrupper på grund av deras olika bakgrunder. Jakobstadsregionens kommuner har en stor andel analfabeter bland kvotflyktingarna, som ofta har svaga digitala färdigheter och därför behöver extra stöd och handledning. Den föreslagna ersättningen på 500 €/person till kommunerna är därför för låg. Ersättningsbeloppet bör ses över igen år 2025 baserat på de kostnader som uppstått för kommunerna och justeras för att motsvara de faktiska kostnaderna från och med år 2026.

Minimikravet på 70 timmar flerspråkig samhällsorientering bör omprövas med hänsyn till invandrarnas olika bakgrunder. Innehållet i §1 är omfattande och till exempel behöver de som får tillfälligt skydd från Ukraina inte lika omfattande information om västerländsk demokrati eller värderingar som kvotflyktingar.

Förordning 3: SRf om grunderna för betalning av arvode till företrädare för ett minderårigt barn som kommit utan vårdnadshavare och arvodets storlek, de kostnader som ska ersättas samt förfarandet vid betalning av arvode och ersättning av kostnader (förordningen om riksdagsmannaarvode)

Inget att anmärka på.

Förordning 4: SRf om grunderna för och utbetalningen av den kalkylerade ersättningen (ersättningsförordningen)

Det är tydligt att kommunerna kommer att få fler uppgifter enligt förslaget till förordning. De föreslagna förändringarna förväntas öka kommunernas kostnader och ytterligare försvåra deras ekonomiska situation. En större andel invandrare kommer att omfattas av kommunernas integrationstjänster, vilket innebär en stor andel servicebedömningar, integrationsplaner och uppföljning av dessa, utöver vanlig flyktingmottagning och handledning. För att nå alla målgrupper krävs resurser, liksom anpassade tjänster och eventuella upphandlingar. De utvidgade målgrupperna och förkortningen av integrationstiden, tillsammans med minskad finansiering till kommunen, utgör verkliga utmaningar. Dessutom överensstämmer inte fördelningen av ersättning för tolkning (40% för kommunen och 60% för välfärdsområdet) med ansvars- och arbetsfördelningen. Med så stora nedskärningar inom kommunernas finansiering kommer kommunerna att ha det mycket utmanande att uppfylla de omfattande lagstadgade uppgifterna som torde träda i kraft 2025. Ersättning för tolkkostnader borde åtminstone vara densamma procentuellt för både kommunen och välfärdsområdet.

Förordning 5: SRf om de uppgifter som ska föras in i den nationella informationsresursen för integrationsfrämjande (informationsförordningen)

Inget att anmärka på.

Övriga kommentarer

-

Kotka-Bystedt Anna

Staden Jakobstad - Integrationsenheten i Jakobstadsregionen (Jakobstad, Pedersöre, Larsmo, Nykarleby, Kronoby)